

Valtuustoaloite: Täsmätyöllistettävien palkkatuen palauttaminen Lohjalla

1308/00.01.02.01/2026

Kaupunginvaltuusto 24.08.2026 § 84

Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmän valtuutettu Marsa Valtonen jätti seuraavan aloitteen, jonka lisäksi olivat allekirjoittaneet valtuutetut Kirsi Ferin, Pirjo-Leena Forsström, Taina Lackman, Birgit Aittakumpu, Laura Skaffari, Anne-Mari Vainio, Anna Mustalahti, Pauliina Takala, Markku Saarinen, Juhani Järvinen, Teija Ristaniemi, Krista Alén, Satu Nybäck, Noora Kuusisto, Stina-Maarit Elo, Suzanne Di Rodi-Maukku, Anette Kotiranta ja Olavi Turpeinen;

"Työelämässä on suuri joukko ihmisiä, joiden työkyky on osittain rajoittunut, mutta joilla on edelleen paljon osaamista, motivaatiota ja halua tehdä työtä. Aiemmin näistä henkilöistä käytettiin nimitystä *osatyökykyinen*. Nykyisin puhutaan yhä useammin täsmätyökykyisistä ja täsmätyöllistettävistä. Nimityksen muutos on tärkeä: ihmistä ei tule määritellä hänen rajoitteensa perusteella, vaan sen perusteella, mitä hän pystyy tekemään ja millaiseen työhön hänen osaamisensa soveltuu.

Täsmätyöllistettävien työllistymisen edistäminen on sekä inhimillisesti että kaupungin talouden kannalta perusteltua. Työ vahvistaa ihmisen osallisuutta, toimeentuloa, hyvinvointia ja itsenäisyyttä. Samalla onnistunut työllistyminen vähentää pitkäaikaista riippuvuutta etuuksista ja vahvistaa kaupungin elinvoimaa.

Lohjalla on otettu käyttöön Lohja-lisä, jonka tavoitteena on edistää työllistymistä, vahvistaa työllistyvän asemaa työmarkkinoilla sekä vähentää kaupungille aiheutuvia työttömyyden kustannuksia. Lohja-lisää on perusteltu myös sillä, että tuella työllistyvän työssäoloehto kertyy ja mahdollisuus ansiosidonnaiseen työttömyyspäivärahaan säilyy.

Tavoitteet ovat hyviä ja kannatettavia. Ongelmaksi on kuitenkin muodostunut se, että Lohja-lisä ei käytännössä sovellu kaikkien täsmätyöllistettävien, erityisesti vammaisten henkilöiden, työllistämiseen.

Ainakin osalta täsmätyöllistettävistä on palkkatuki loppunut, eikä Lohja-lisä ole pystynyt korvaamaan sitä. Näin ihminen, jolla on vammasta tai muusta toimintakyvyn rajoitteesta huolimatta kykyä ja halua tehdä työtä, voi jäädä ilman työpaikkaa yksinomaan siksi, ettei työnantajalla ole riittävää taloudellista mahdollisuutta palkata häntä.

Täsmätyöllistettävä voi olla erittäin hyvä työntekijä, kun työtehtävät, työaika tai työolosuhteet sovitetaan hänen työkykynsä. Usein kysymys ei ole siitä, pystyykö ihminen tekemään työtä, vaan siitä, löytyykö työnantajalle riittävä kannustin palkata hänet.

Päätöksenteossa ollut tiedonpuute on korjattava

Me päättäjät emme ole saaneet riittävästi tietoa siitä, että Lohja-lisä ei tosiasiassa mahdollista kaikkien aiemmin palkkatuella työllistyneiden täsmätyöllistettävien työllistämistä.

Tämä on merkittävä päätöksenteon kannalta.

Lohja-lisää ei voida pitää palkkatuen toimivana korvaajana silloin, kun sen avulla täsmätyöllistettävä ei tosiasiallisesti työllisty.

Työllisyyspolitiikan tavoitteena ei voi olla vain niiden ihmisten työllistäminen, jotka työllistyvät ilman erityistä tukea. Jos tukijärjestelmä jättää juuri ne ihmiset ulkopuolelle, joiden työllistyminen vaatii työnantajalta palkkatukea, syntyy vakava yhdenvertaisuusongelma.

Samalla menetetään työpanosta, verotuloja ja mahdollisuus vähentää työttömyydestä kaupungille aiheutuvia kustannuksia.

Esitän, että Lohjan kaupunki

1. palauttaa palkkatuen täsmätyöllistettävälle, joiden työllistyminen ei ole mahdollista Lohja-lisän avulla;
2. määrittelee selkeät perusteet sille, milloin Lohja-lisää voidaan käyttää ja milloin palkkatuki on täsmätyöllistettävän kohdalla tarpeellinen;
3. selvittää, kuinka moni vammaisen tai muu täsmätyöllistettävä on jäänyt työttömäksi palkkatuen päättymisen jälkeen ja kuinka moni heistä olisi työllistettävissä palkkatuen avulla;
4. selvittää palkkatuetun työllistämisen vaikutukset kaupungin työttömyydestä aiheutuviin kustannuksiin;
5. varmistaa, että Lohja-lisä ja palkkatuki muodostavat kokonaisuuden, jossa vammaiset ja muut täsmätyöllistettävät eivät jää tukijärjestelmien väliin.

Lopuksi

Täsmätyöllistettävät eivät tarvitse sääliä – he tarvitsevat mahdollisuuden tehdä työtä.

Jos ihminen pystyy tekemään työtä, mutta työnantaja ei pysty palkkaamaan häntä ilman palkkatukea, ei ole hyväksyttävää korvata toimivaa palkkatukea tukimuodolla, joka ei kyseisessä tilanteessa toimi.

Esitän, että Lohjalla korjataan tämä vakava ja syrjiväksi muodostuva tilanne palauttamalla palkkatuki niille täsmätyöllistettävälle, joiden työllistyminen sitä tosiasiallisesti edellyttää.

Työkykyä ei pidä hukata siksi, että tukijärjestelmä ei sovi ihmisen tilanteeseen.”

Lisätiedot

Hallintojohtaja Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Päätösesitys

Valtuusto päättää

1. merkitä aloitteen saapuneeksi
2. lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Valtuusto päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

johdon assistentti Perheentupa
merkitään aloiteluetteloon
